

Številka: 018-075/2024-4
Datum: 4. 7. 2024**SKLEP**

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Aleksandra Petrovčiča, kot predsednika senata, ter dr. Mateje Škabar in Marka Medveda, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Dobava in montaža opreme za pralnico za objekt DVO - ponovitev postopka*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja HAGSPIEL, d.o.o., Cesta k Tamu 22, Maribor (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Dom za varstvo odraslih Velenje, Kidričeva cesta 23, Velenje (v nadaljevanju: naročnik), dne 4. 7. 2024

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku, je bilo objavljeno na portalu javnih naročil dne 24. 8. 2023, pod št. objave JN005505/2023-B01.

Naročnik je dne 25. 9. 2023 na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o oddaji naročila*« z dne 22. 9. 2023, s katerim je javno naročilo oddal ponudniku PRALNA TEHNIKA d.o.o., Maribor. To odločitev je naročnik z dokumentom »*Odločitev o spremembi odločitve o oddaji naročila*« z dne 5. 10. 2023 (objava na portalu javnih naročil istega dne) z namenom odprave nezakonitosti razveljavil ter vrnil postopek v fazo pregleda in ocenjevanja ponudb.

Naročnik je dne 27. 10. 2023 na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o ne oddaji naročila*« z dne 25. 10. 2023, s katerim je kot nedopustne zavrnil vse štiri prejete ponudbe. To odločitev je naročnik z dokumentom »*Odločitev o spremembi odločitve o oddaji naročila*« z dne 7. 11. 2023 (objava na portalu javnih naročil istega dne) z namenom odprave nezakonitosti razveljavil in vrnil postopek v fazo pregleda in ocenjevanja ponudb.

Naročnik je dne 23. 11. 2023 na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o ne oddaji naročila*« z dne 23. 11. 2023, s katerim je (ponovno) kot nedopustne zavrnil vse štiri prejete ponudbe. Zoper to odločitev naročnika je vlagatelj vložil zahtevek za revizijo, kateremu je Državna revizijska komisija ugodila in s sklepom št. 018-152/2023-4 z dne 3. 1. 2024 razveljavila izpodbijano odločitev naročnika.

Naročnik je dne 7. 2. 2024 na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o oddaji naročila*« z dne 7. 2. 2024, s katerim je javno naročilo oddal ponudniku KREBE-TIPPO, d.o.o., Maribor. Zoper to odločitev naročnika je vlagatelj vložil zahtevek za revizijo, kateremu je Državna revizijska komisija ugodila in s sklepom št. 018-020/2024-4 z dne 14. 3. 2024 razveljavila izpodbijano odločitev naročnika.

Naročnik je dne 17. 5. 2024 na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o ne oddaji naročila*« z dne 17. 5. 2024 (v nadaljevanju: odločitev o zavrnitvi vseh ponudb), s katerim je na podlagi petega odstavka 90. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3) zavrnil vse prejete ponudbe. Naročnik je navedel, da predmeta javnega naročila ne potrebuje več, saj je tekom dolgotrajnega postopka oddaje javnega naročila končal z izvedbo rekonstrukcije in prizidave Doma za varstvo odraslih Velenje (v nadaljevanju: DVO) in začel izvajati dejavnost varstva odraslih v novem objektu, v ta namen pa je moral v novem objektu vzpostaviti pralnico, v katero je namestil staro oz. rabljeno opremo iz prvotnega objekta, zato nove opreme, ki je predmet tega naročila, ne potrebuje več. Naročnik tudi nima več v celoti zagotovljenih sredstev za izvedbo predmetnega javnega naročila, saj se je tekom postopka javnega naročanja in tekom postopkov pravnega varstva iztekel rok za povrnitev upravičenih stroškov financiranja, poleg tega so naročniku nastali tudi drugi nepredvideni stroški s projektom rekonstrukcije in prizidave DVO in vzpostavitvijo dejavnosti v novem objektu.

Zoper to odločitev naročnika je vlagatelj z vlogo z dne 24. 5. 2024 vložil (predmetni) zahtevek za revizijo. Vlagatelj navaja, da je razlog za zavrnitev vseh ponudb zgolj formalen in navidezen ter uporabljen z namenom favoriziranja ali diskriminiranja točno določenega ponudnika. Neutemeljena je navedba naročnika, da opreme ne potrebuje več. V okviru projekta obnove in prizidave DVO je bila projektirana pralnica z opremo in stroji, ki so predmet naročila. Projekt se ni spremenil. Poleg tega je predmet javnega naročila tudi selitev strojev iz prvega objekta – očitno je naročnik selitev strojev, kljub temu, da je to del tega javnega naročila, že izvedel. Naročnik v izpodbijani odločitvi ni navedel, da ne bo ponovil postopka javnega naročila oz. da ne bo na drugačen način zagotovil opreme za pralnico. Dolgotrajnost postopka javnega naročanja je krivda naročnika, saj je izbiral z naročnikovimi zahtevami neskladne ponudbe in ni sprejemal odločitev v predvidenih rokih. Vlagatelj opisuje potek postopka javnega naročanja in vsebino sprejetih odločitev o zaključku postopka ter zatrjuje, da je naročnik z njimi vlagatelja, ki je oddal dopustno ponudbo, diskriminiral. V zvezi z navedbami naročnika, da nima več v celoti zagotovljenih sredstev, vlagatelj navaja, da naj bi se časovna izvedba montaže opreme izvajala po dogovoru z naročnikom, torej bi se lahko roki dobav ustrezno zamaknili in bi se zagotovile sukcesivne dobave opreme ali pa bi se naročnik z izbranim ponudnikom dogovoril za njemu sprejemljivo financiranje. Vlagatelj zahteva tudi povračilo nastali stroškov.

Naročnik je s sklepom z dne 18. 6. 2024 zavrnil zahtevek za revizijo in zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva. Naročnik opisuje potek postopka oddaje javnega naročila in pojasnjuje, da je bila v starem DVO opremljena pralnica. Zaradi rekonstrukcije in prizidave DVO je celoten DVO preselil na nadomestno lokacijo, oprema in stroji iz pralnice so se uskladiščili na lokaciji v Topolšici, za potrebe pranja perila za čas bivanja na nadomesti lokaciji pa se je sklenila pogodba za uporabo pralnice v Topolšici. V marcu 2024 je naročnik začel s selitvijo stanovalcev iz nadomestne lokacije na stalno lokacijo, posledično je bil primoran vzpostaviti pralnico. V projektu so bili za opremo predvideni nekateri stari in nekateri novi stroji. Zaradi dolgotrajnosti

postopka in ker je naročnik potreboval pralnico, je (novo) pralnico opremil le s starimi stroji in opremo – novih strojev naročnik ni nabavil. Negospodarno bi bilo, da bi sedaj, ko je imel stroške s servisom, selitvijo in priklopom stare opreme, nabavil novo opremo. Naročnik nadalje navaja, da nima več zagotovljenih sredstev, saj se je tekom postopkov pravnega varstva zaključila izvedba projekta rekonstrukcije in prizidave DVO, posledično se je iztekel rok za povrnitev upravičenih stroškov sofinanciranja za celoten projekt. Naročnik postopka javnega naročanja ne bo ponovil. Vlagatelj ni bil diskriminiran, njegova ponudba je nedopustna in nikoli ni bila označena za dopustno. Vlagatelj je z vlaganjem zahtevkov za revizijo onemogočil, da bi naročnik ponovil postopek javnega naročila (na način, da bi odpravil tehnične napake v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila) in pridobil ustrezno opremo, tako pa je bil primoran vzpostaviti pralnico, opremljeno zgolj s starimi stroji, ki mu ne nudi željene kvalitete. Dolgotrajnost izvedbe postopka je tudi in predvsem na strani vlagatelja; naročnik je sicer res zamudil kakšen (instrukcijski) rok, vendar šele potem, ko mu je bilo že znano, da je izvedba javnega naročila zaradi pomanjkanja sredstev neizvedljiva.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 19. 6. 2024 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in pripadajočo dokumentacijo predrevizijskega postopka.

Vlagatelj v vlogi z dne 20. 6. 2024, s katero se je opredelil do navedb naročnika, vztraja pri navedbah, da je njegova ponudba dopustna, da je naročnik kriv za dolgotrajnost postopka, da ga naročnik diskriminira in da je iz celotnega postopka oddaje javnega naročila razvidno, da mu naročnik ne želi oddati naročila.

Državna revizijska komisija je pri odločanju o zahtevku za revizijo pregledala dokumentacijo o postopku oddaje predmetnega javnega naročila, pri čemer je vpogledala v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in v izpodbijano odločitev o zavrnitvi vseh ponudb. Po pregledu navedene dokumentacije ter po preučitvi navedb vlagatelja in naročnika, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med strankama je spor glede zakonitosti naročnikove odločitve o zavrnitvi vseh ponudb, s katero je naročnik zavrnil vse ponudbe iz razlogov na svoji strani.

Državna revizijska komisija uvodoma pojasnjuje, da so v skladu z določbami ZJN-3 možni različni zaključki postopka oddaje javnega naročila. Praviloma naročnik odda javno naročilo v izvedbo najugodnejšemu ponudniku, ki je predložil dopustno ponudbo (prim. prvi odstavek 89. člena ZJN-3). ZJN-3 naročniku ne nalaga dolžnosti, da javno naročilo v vsakem primeru odda, temveč dopušča tudi primere, ko se postopek oddaje javnega naročila ne konča z izbiro najugodnejšega ponudnika, ampak se zaključi brez oddaje javnega naročila (z zavrnitvijo vseh ponudb). Razlogi za neuspešen zaključek postopka oddaje javnega naročila so lahko bodisi na strani ponudnikov, ker so (vsi) oddali nedopustne ponudbe, zaradi česar naročnik vse ponudbe zavrne (prva alineja tretjega odstavka 90. člena ZJN-3), bodisi na strani naročnika, ko javnega naročila ne odda iz razlogov na njegovi strani (peti odstavek 90. člena ZJN-3).

V obravnavanem primeru je naročnik, kot je to razvidno iz izpodbijane odločitve o zavrnitvi vseh ponudb, vse prejete ponudbe zavrnil iz razlogov na svoji strani. Naročnikovo ravnanje v predmetnem postopku oddaje javnega naročila je zato treba presojeti z vidika petega odstavka 90. člena ZJN-3, ki določa, da lahko naročnik na vseh stopnjah postopka po izteku roka za odpiranje ponudb zavrne vse ponudbe. Če je naročnik zavrnil vse ponudbe, mora o razlogih za takšno odločitev in o tem, ali bo začel nov postopek, obvestiti ponudnike ali kandidate. Kadar izvaja naročnik postopek javnega naročanja, v katerem objavi povabilo k sodelovanju, mora navedeno odločitev objaviti na portalu javnih naročil in, če je to glede na vrednost ali predhodne

objave primerno, v Uradnem listu Evropske unije. Kadar naročnik zavrne vse ponudbe, lahko izvede za isti predmet nov postopek javnega naročanja le, če so se bistveno spremenile okoliščine, zaradi katerih je zavrnil vse ponudbe.

Državna revizijska komisija je že v več svojih odločitvah, v katerih je obravnavala zakonitost naročnikove odločitve o zavrnitvi vseh ponudb (npr. v zadevah, št. 018-88/2018, 018-203/2018, 018-57/2019, 018-11/2019, 018-53/2020, št. 018-70/2020) opozorila na prakso Sodišča Evropske unije, ki je pri razlagi skupnostnega prava navedlo, da naročniki ob sprejemu odločitve o zaključku postopka oddaje javnega naročila brez izbire najugodnejše ponudbe ali začetku novega postopka uživajo širok preudarek, pri čemer evropsko pravo javnih naročil ne zahteva, da bi naročniki takšno odločitev smeli sprejeti le v izjemnih primerih ali na podlagi posebej upravičenih razlogov (na primer v zadevah C-27/98 in C-244/02). Sodišče Evropske unije je ob tem opozorilo, da morajo naročniki pri preklicu javnega razpisa (kljub temu, da direktive s področja javnega naročanja, razen dolžnosti obveščanja, ne določajo nobenih posebnih pravil, ki bi se nanašala na vsebinske ali formalne pogoje za sprejem take odločitve) spoštovati temeljna pravila prava Evropske Unije, še posebej načela, vsebovana v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki zadevajo svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev (zadeva C-92/00). Naročnik sme vedno prekiniti postopek oddaje javnega naročila in ga zaključiti brez izbire najugodnejše ponudbe, celo v primeru, če je do nemožnosti izbire prišlo zaradi napake naročnika, pod pogojem, da je takšna odločitev sprejeta ob spoštovanju temeljnih pravil skupnostnega prava o javnem naročanju, zlasti načela enake obravnave (zadeva C-244/02). Odločitev lahko temelji tudi na razlogih, ki so z vidika javnega interesa povezani zlasti s presojo smotrnosti, da se zaključi postopek za oddajo javnega naročila, med drugim ob upoštevanju morebitne spremembe gospodarskega konteksta ali dejstev ali celo potreb zadevnega naročnika (zadevi C-440/13 in C-769/21).

Kot je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila, veljavni predpisi ne določajo posebnih kriterijev, po katerih bi bilo mogoče presojati utemeljenost/dopustnost razlogov za zaključek postopka oddaje javnega naročila brez oddaje tega, teh pa ni izoblikovala niti sodna praksa. Navedeno posledično pomeni, da ni mogoče kot neskladne s predpisi o javnem naročanju opredeliti pravzaprav nobene odločitve o zavrnitvi ponudb, pri sprejemu katere so bila spoštovana temeljna pravila skupnostnega prava o javnem naročanju. Zato presoja zakonitosti naročnikove odločitve o zavrnitvi ponudb v revizijskem postopku obsega (v obsegu revizijskih navedb) zlasti preverjanje, ali je naročnik pri sprejemu te ravnal v skladu s temeljnimi pravili skupnostnega prava o javnem naročanju, predvsem ali je naročnik morebiti ravnal netransparentno in diskriminatorno oz. ali je ponudnike obravnaval neenakopravno.

Načelo enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) naročnika obvezuje, da mora med ponudniki na vseh stopnjah postopka javnega naročanja glede vseh elementov zagotoviti, da med njimi ni razlikovanja. Kadar naročnik na podlagi petega odstavka 90. člena ZJN-3 postopek oddaje javnega naročila zaključi z zavrnitvijo vseh ponudb, je o kršitvi načela enake obravnave ponudnikov mogoče govoriti zlasti v primeru, kadar je razlog za zaključek postopka naveden le formalno oz. navidezno, dejansko pa je uporabljen z namenom, da se enega ali več ponudnikov postavi v neupravičeno boljši oziroma slabši položaj v primerjavi z drugimi ponudniki. V tem kontekstu je treba razumeti tudi določbo petega odstavka 90. člena ZJN-3, v skladu s katero lahko naročnik v primeru, če zavrne vse ponudbe, izvede za isti predmet nov postopek javnega naročanja le, če so se bistveno spremenile okoliščine, zaradi katerih je zavrnil vse ponudbe. V primeru, če je razlog za zavrnitev vseh ponudb zgolj formalen oz. navidezen in očitno uporabljen zgolj z namenom favoriziranja ali diskriminacije točno določenega ponudnika, ni mogoče šteti, da bi se v ponovljenem postopku okoliščine bistveno spremenile. V primeru, ko naročnik izkaže, da je razlog za zavrnitev vseh ponudb dejansko podan in objektivno utemeljen, pa je mogoče

zaključiti, da bo odprava tega razloga v ponovljenem postopku pomenila tisto bistveno spremenjeno okoliščino, ki bo naročniku omogočila izvedbo novega postopka.

Glede na zgornja izhodišča je torej treba v predmetnem postopku pravnega varstva, ob upoštevanju vlagateljevih revizijskih navedb, ugotoviti, ali razlog, ki ga naročnik navaja za zavrnitev vseh ponudb, dejansko obstaja. Naročnik je v utemeljitev izpodbijane odločitve o zavrnitvi vseh ponudb navedel, da zaradi dolgotrajnosti konkretnega postopka javnega naročanja predmeta javnega naročila ne potrebuje več in nima več v celoti zagotovljenih sredstev za izvedbo javnega naročila.

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da gre v obravnavanem primeru za ponovljen postopek, saj je naročnik v zvezi z opremo za pralnico DVO Velenje že izvajal odprti postopek (objava na portalu javnih naročil dne 4. 7. 2023, pod št. objave JN004348/2023-B01), ki se je neuspešno zaključil. V okviru predmetnega postopka javnega naročanja, za katerega je bilo objavljeno obvestilo na portalu javnih naročil dne 24. 8. 2023, je naročnik sprejel več odločitev o zaključku postopka javnega naročanja. Izpodbijana odločitev o zavrnitvi vseh ponudb je peta odločitev o zaključku postopka oddaje javnega naročila, predhodne (štiri) odločitve o zaključku postopka so bile razveljavljene ali s strani naročnika ali s strani Državne revizijske komisije. Upošteva se predstavljene dejanske okoliščine konkretne zadeve gre pritrditi navedbam naročnika in vlagatelja o dolgotrajnem postopku oddaje javnega naročila. Vendar Državna revizijska komisija ni vsebinsko obravnavala navedb vlagatelja in naročnika o tem, kdo je odgovoren za dolgotrajen postopek javnega naročanja, in vsebinsko ni presojala, na komu (naročniku ali vlagatelju) je odgovornost za dolgotrajni postopek javnega naročanja, saj odgovor na to vprašanje ni pravno relevantna okoliščina za presojanje naročnikovega ravnanja pri sprejemu izpodbijane odločitve o zavrnitvi vseh ponudb. Tudi če bi bile utemeljene navedbe vlagatelja, da razlogi za dalj časa trajajoč postopek javnega naročila izvirajo iz sfere naročnika, to naročniku ne bi preprečevalo sprejema izpodbijane odločitve, saj, kot že pojasnjeno, ZJN-3 naročnika pri zavrnitvi vseh ponudb iz razlogov na njegovi strani ne omejuje s kakšnimi posebnimi razlogi in mu tako tudi ne onemogoča zavrnitve vseh ponudb v primeru, ko je do razloga, s katerim naročnik utemeljuje zavrnitev vseh ponudb, prišlo zaradi (nezakonitega) ravnanja naročnika. Takšno stališče izhaja tudi iz sodbe Sodišča EU, št. C-244/02 (točka 36), v kateri je Sodišče EU pojasnilo, da sme naročnik vedno prekiniti postopek oddaje javnega naročila in ga zaključiti brez izbire najugodnejše ponudbe, celo v primeru, če je do nemožnosti izbire prišlo zaradi napake naročnika. To v obravnavanem primeru pomeni, da četudi bi bila na naročniku odgovornost za dolgotrajen postopek javnega naročanja (kot to zatrjuje vlagatelj), zgolj iz tega razloga naročniku ni mogoče očitati nezakonitosti pri sprejemu izpodbijane odločitve o zavrnitvi vseh ponudb.

V zvezi z naročnikovimi navedbami, da predmeta javnega naročila ne potrebuje več in da nima več v celoti zagotovljenih sredstev, Državna revizijska komisija ugotavlja, da je predmet javnega naročila nakup nove opreme za pralnico v DVO Velenje ter prevoz stare opreme iz nadomestne lokacije v nov DVO Velenje in montaža celotne (torej tako stare kot nove) opreme (glej dokument »Predračun s tehnično specifikacijo opreme«, ki je del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila). Iz Povabila k oddaji ponudbe, ki je del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, je razvidno, da predmet naročila sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Iz naročnikovih navedb je razvidno, da je bila v okviru projekta rekonstrukcije in prizidave DVO Velenje predvidena zamenjava (nekater) opreme v pralnici, pri čemer je bil ta projekt (vključno z novo opremo v pralnici) sofinanciran s strani Republike Slovenije in Evropske Unije. Naročnik je z namenom izvedbe omenjenega projekta stanovalce in opremo (starega) doma preselil na nadomestno lokacijo, po zaključku rekonstrukcije doma pa je stanovalce preselil v nov DVO. Naročnik je marca 2024 v DVO Velenje začel z izvajanjem svoje dejavnosti, za kar je potreboval

pralnico, zato je v novem objektu vzpostavil pralnico, v katero je namestil staro opremo (torej opremo iz stare pralnice v starem domu). Nove opreme za pralnico, ki je predmet zadevnega javnega naročila, zato ne potrebuje več. Ker se je tekom postopka oddaje zadevnega javnega naročila zaključil projekt rekonstrukcije in prizidave DVO Velenje, se je iztekel rok za povrnitev upravičenih stroškov sofinanciranja za celoten projekt, posledično pa naročnik nima več (v celoti) zagotovljenih sredstev.

Izpostavljenim navedbam naročnika vlagatelj ne nasprotuje in tako ne nasprotuje navedbam naročnika, da je v novem DVO Velenje vzpostavil (opremil) pralnico s staro opremo, prav tako vlagatelj ne nasprotuje naročnikovim navedbam, da se je iztekel rok za povrnitev upravičenih stroškov sofinanciranja za projekt rekonstrukcije in prizidave DVO Velenje, v okviru katerega je bila predvidena zamenjava (nekatero) opreme v pralnici.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo neutemeljenost naročnikovih navedb, da predmeta javnega naročila ne potrebuje, utemeljuje z navedbami, da naročnik potrebuje del javnega naročila, ki se nanaša na selitev opreme iz nadomestne lokacije na novo lokacijo, kot tudi novo opremo, saj je bila v okviru projekta rekonstrukcije in prizidave DVO Velenje projektirana pralnica tudi z novo opremo, projekt pa se ni spremenil. Z izpostavljenimi navedbami vlagatelj ne more uspeti, saj z njimi odpira vprašanja v zvezi s potrebami naročnika pri izvajanju njegove dejavnosti. Oblikovanje potreb naročnika je že po naravi stvari vezano na odgovornost za pravilno in zakonito izvajanje njegove dejavnosti in kot tako sodi v domeno naročnikovih poslovnih odločitev, saj le naročnik pozna svoje delovanje in specifične zahteve, ne pa v domeno ponudnikov. Z identifikacijo in opredeljevanjem potreb naročnik prevzame tudi odgovornost za svoje poslovanje oziroma izvrševanje nalog, zaradi katerih je ustanovljen.

To v obravnavanem primeru pomeni, da četudi je bila v skladu s projektom v novem DVO Velenje predvidena pralnica tudi z novo opremo (ki je predmet zadevnega javnega naročila), je naročnikova avtonomna odločitev, ali bo vzpostavil (opremil) pralnico DVO Velenje skladno s projektno dokumentacijo ali ne. Izključno v naročnikovi pristojnosti je odločitev, na kakšen način (z novo ali staro opremo) bo zagotovil izvajanje pranja perila, in posledično ali predmet konkretnega javnega naročila oz. opremo, kot je opredeljena v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, še potrebuje. Odločitev naročnika, na kakšen način bo zagotovil izvajanje pranja perila (z novo ali staro opremo), tako predstavlja avtonomno poslovno odločitev naročnika, v katero niti ponudnik niti Državna revizijska komisija ne moreta posegati. Vlagatelj zato z navedbami, da naročnik potrebuje predmet javnega naročila, ker je projektirana pralnica z novo opremo, ne more izkazati, da je naročnikov razlog za zavrnitev vseh ponudb navidezen oz. neobstoječ. Posledično pa vlagatelj tudi ne more uspeti z navedbami, da naročnik potrebuje prevoz stare opreme iz nadomestne lokacije v nov DVO Velenje in montažo stare opreme, saj omenjene storitve predstavljajo eno izmed postavk ponudbenega predračuna in tako neločljivi del konkretnega javnega naročila. Če naročnik ne potrebuje več nove opreme, ki je del javnega naročila, potem je treba ugotoviti, da naročnik ne potrebuje več predmeta javnega naročila, kot je bil opredeljen v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila in katerega del so tudi storitve prevoza in montaže opreme.

Naročnikove navedbe, da predmeta javnega naročila ne potrebuje več, so tesno povezane z njegovimi navedbami, da nima več v celoti zagotovljenih sredstev za izvedbo predmeta javnega naročila. Upošteva, da je naročnik stanovalce DVO že namestil v objekt, ki je bil predmet rekonstrukcije in obnove, so smiselne navedbe naročnika, da se je projekt rekonstrukcije in obnove DVO Velenje zaključil in da se je posledično iztekel rok za povrnitev upravičenih stroškov sofinanciranja za celoten projekt, torej vključno za povrnitev upravičenih stroškov za izvedbo predmetnega javnega naročila, kar pomeni, da naročnik za financiranje izvedbe predmetnega naročila ne more več koristiti sredstev Republike Slovenije in Evropske Unije. Upošteva

navedeno in upošteva, da vlagatelj v postopku pravnega varstva navedenemu ne nasprotuje in tudi ne zatrjuje, da ima naročnik za izvedbo predmetnega javnega naročila zagotovljena sredstva, ni mogoče zaključiti, da je naročnikov razlog za zavrnitev vseh ponudb navidezen in neobstoječ. Vlagatelj sicer zatrjuje, da bi lahko naročnik rok dobave ustrezno zamaknil in zagotovil sukcesivno dobavo opreme ali pa bi se z izbranim ponudnikom dogovoril za njemu sprejemljivo financiranje, vendar s tem vlagatelj v bistvu predlaga (zgolj) drugačno dinamiko plačila za izvedbo zadevnega javnega naročila, čeprav mora imeti naročnik tudi za drugačno dinamiko plačil zagotovljena sredstva. Ob tem gre poudariti, da četudi bi imel naročnik sam, brez sofinancerskih sredstev Republike Slovenije in Evropske Unije, na razpolago dovolj sredstev za izvedbo javnega naročila (česar vlagatelj v postopku pravnega varstva niti ne zatrjuje), je v naročnikovi pristojnosti, da sam odloči, kako bo po različnih projektih oziroma investicijah razporedil sredstva, s katerimi razpolaga. Če se je naročnik odločil, da predmeta javnega naročila ne bo financiral izključno iz lastnih sredstev, Državna revizijska komisija v to poslovno odločitev naročnika ne more posegati.

Upošteva navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru postopka pravnega varstva ni uspel izkazati, da je naročnik v izpodbijani odločitvi o zavrnitvi vseh ponudb navedel navidezen oz. neobstoječ razlog. Vlagatelj namreč ni uspel izpodbiti naročnikovih navedb, da iz razloga, ker je novo pralnico v novem objektu DVO Velenje opremil s staro opremo, predmeta javnega naročila ne potrebuje, kot tudi ne naročnikovih navedb, da iz razloga, ker je rok za sofinanciranje predmeta javnega naročila iztekel, nima več v celoti zagotovljenih sredstev za izvedbo javnega naročila.

Državna revizijska komisija tudi ne more pritrditi zaključku vlagatelja, da je iz celotnega postopka javnega naročanja razvidno, da ga naročnik diskriminira. Čeprav izpodbijana odločitev o zavrnitvi vseh ponudb predstavlja že peto odločitev naročnika o zaključku postopka javnega naročanja, to ne omogoča zaključka, da je naročnikov razlog za zavrnitev vseh ponudb navidezen in da si ga je naročnik izmislil zato, ker naročila ne želi oddati vlagatelju. Za presojo naročnikovega ravnanja pri sprejemu izpodbijane odločitve niso relevantne vsebine posameznih sprejetih odločitev o zaključku postopka javnega naročanja, saj so bile te razveljavljene in pravno ne obstojijo več. Državna revizijska komisija ni presojala med strankama spornega vprašanja, ali je vlagatelj oddal dopustno ponudbo, kot tudi ne, ali je bila njegova ponudba tekom postopka javnega naročanja označena za dopustno, saj naročnik z izpodbijano odločitvijo ni presojal dopustnosti prejetih ponudb. Tudi če bi bile utemeljene navedbe vlagatelja, da je njegova ponudba dopustna in celo, če bi bil vlagatelj edini ponudnik z dopustno ponudbo, to na položaj vlagatelja v predmetnem postopku oddaje javnega naročila ne bi vplivalo, saj naročnik ne bi bil zavezan, da mu odda predmetno javno naročilo (prim. sodbi Sodišča EU, št. C-27/98 in št. C-440/13) in ker ostaja nespremenjeno (neizpodbito) dejstvo, da naročnik predmeta javnega naročila ne potrebuje več in zanj nima več v celoti zagotovljenih sredstev.

V zvezi z navedbami vlagatelja, da naročnik v izpodbijani odločitvi ni navedel, *»da ne bo ponovil postopka javnega naročila«* Državna revizijska komisija pojasnjuje, da naročnik z odločitvijo o zavrnitvi vseh ponudb, skladno s petim odstavkom 90. člena ZJN-3, obvesti ponudnike tudi o tem, ali bo začel nov postopek. Čeprav naročnik v izpodbijani odločitvi o zavrnitvi vseh ponudb ni navedel, ali bo začel nov postopek, je po presoji Državne revizijske komisije iz naročnikovih navedb v odločitvi o zavrnitvi vseh ponudb, da predmeta javnega naročila ne potrebuje več in da zanj nima več v celoti zagotovljenih sredstev, razvidno, da naročnik (kot je to pojasnil v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo) ne bo izvedel novega postopka javnega naročanja za isti predmet javnega naročila.

Na podlagi navedenega gre ugotoviti, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati, da je naročnikov razlog, da zavrne vse ponudbe, ker zaradi dolgotrajnosti postopka javnega naročanja predmeta javnega naročila ne potrebuje več in nima več zagotovljenih sredstev,

navidezen oz. neobstoječ in da ga je naročnik navedel le z namenom neenakopravne obravnave ponudnikov, posledično pa vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila, ko je vse prejete ponudbe zavrnil iz razlogov na njegovi strani. Državna revizijska komisija je zato, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo vlagatelja kot neutemeljen zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja tudi povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, zavrnila zahtevo vlagatelja za povrnitev stroškov.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk: Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Aleksander Petrovčič, univ. dipl. ekon.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj,
- RS, MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.